

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.001.04.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. – wykorzystanie dotacji z budżetu państwa przez uczelnie publiczne¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontrolerzy

1. Cezary Mazik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/5/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r.
2. Marcin Kaliński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/6/2018 z dnia 3 stycznia 2018 r.

(dowody: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana

Uniwersytet Wrocławski, Pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław (dalej: „Uniwersytet” lub „Uczelnia”).

Kierownik jednostki kontrolowanej

prof. dr hab. Adam Jezierski, Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego (dalej: „Rektor”).
(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² wykorzystanie przez Uniwersytet dotacji z budżetu państwa na działalność dydaktyczną i pomoc materialną dla studentów i doktorantów w 2017 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Uczelnia terminowo przekazała do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: „Ministerstwo”) rzetelne dane stanowiące podstawę dokonania podziału środków przysługującej w 2017 r. dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów, jak również dotacji dydaktycznej. Prawidłowo prowadzono ewidencję księgową zapewniającą rozliczanie kosztów według rodzajów działalności, z wyodrębnieniem kosztów finansowanych dotacjami z budżetu państwa i z przychodów własnych, umożliwiającą wyodrębnienie kosztów kształcenia na I i II stopniu studiów oraz na studiach doktoranckich i jednolitych studiach magisterskich. Uczelnia wprowadziła zasady obliczania godzin dydaktycznych oraz ich wymiar, które dla badanej w toku kontroli próby były przestrzegane. Gospodarka finansowa była prowadzona przez Uniwersytet na podstawie zatwierdzonego planu finansowo-rzeczowego, terminowo przekazanego Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: „Minister”). Uniwersytet uregulował zasady ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, które w badanej próbie prawidłowo stosował.

Udzielając pomocy materialnej studentom i doktorantom dopuszczono się jednak nieprawidłowości polegającej na łącznej wypłacie stypendiów za miesiąc październik i listopad 2017 r. w ostatnim z tych miesięcy, co było spowodowane przesunięciem terminu składania wniosków o ww. świadczenia, spowodowanego zmianami prawa i modyfikacją systemu informatycznego wykorzystywanego w tym celu.

¹ Dotacja na działalność dydaktyczną oraz dotacja na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Wykorzystanie i rozliczenie przez Uniwersytet dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

W 2017 r. Uniwersytetowi udzielone zostały z budżetu państwa dotacje na łączną kwotę 385 191,4 tys. zł, z czego:

- 298 262,2 tys. zł – stanowiła dotacja podmiotowa podstawowa na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych oraz utrzymaniem uczelni,
- 765,6 tys. zł – stanowiła dotacja podmiotowa na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia,
- 29 311,2 tys. zł – stanowiła dotacja podmiotowa na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów oraz doktorantów,
- 245,0 tys. zł – stanowiła dotacja celowa na stypendia dla studentów i doktorantów za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe,
- 17 250,4 tys. zł – stanowiła dotacja podmiotowa na dofinansowanie zadań projakościowych, wynikających z art. 94 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym*³ (dalej: „Psw”),
- 8 540,5 tys. zł – stanowiły dotacje celowe na dofinansowanie realizacji inwestycji,
- 683,0 tys. zł – stanowiły dotacje na utrzymanie specjalnych urządzeń badawczych,
- 741,0 tys. zł – stanowiły dotacje na restrukturyzację Wydziału Filologicznego oraz Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii,
- 21 041,5 tys. zł – stanowiły dotacje na utrzymywanie potencjału badawczego,
- 5 721,4 tys. zł – stanowiły dotacje celowe dla młodych naukowców,
- 2 629,6 tys. zł – stanowiły dotacje celowe pozostałe.

Według stanu na dzień 22 lutego 2018 r. w badanym okresie wykorzystano 90,8%⁴ dotacji udzielonych z budżetu państwa.

Uniwersytet w 2017 r. otrzymał także 70,0 tys. zł tytułem nagród Ministra za osiągnięcia organizacyjne (nagrody zostały wypłacone dwóm osobom).

(dowody: akta kontroli str. 6-11, 655)

1. Dotacja na działalność dydaktyczną

Opis stanu
faktycznego

1.1. Minister przyznał Uczelni w 2017 r. w rozdziale 80306 – „Działalność dydaktyczna” dotację w łącznej wysokości 299 027,8 tys. zł⁵, z czego 298 262,2 tys. zł dotacji podstawowej⁶ oraz 765,6 tys. zł na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

(dowody: akta kontroli str. 6-11, 43-154)

Dane niezbędne do wyliczenia przez Ministra dotacji na działalność dydaktyczną zostały wprowadzone przez Uniwersytet do systemu informatycznego POL-on

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, ze zm.

⁴ Wykorzystano dotacje na łączną kwotę 347 360,5 tys. zł z 382 592,1 tys. zł dotacji otrzymanych i rozliczonych do dnia 22 lutego 2018 r. Dotacje na łączną kwotę 2 599,3 tys. zł były jeszcze w trakcie rozliczania, które według informacji udzielonych przez Uczelnię, potrwa do dnia 31 marca 2018 r.

⁵ Decyzja Ministra nr DBE.WFD.74.39.2017.PJ.1 z dnia 10 kwietnia 2017 r.

⁶ Dotacja na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych oraz utrzymaniem uczelni (w tym na remonty).

w dniu 24 stycznia 2017 r., tj. w terminie wyznaczonym⁷. Dane te dotyczyły m.in. liczby: studentów stacjonarnych i niestacjonarnych, uczestników stacjonarnych i niestacjonarnych studiów doktoranckich oraz zatrudnionych nauczycieli akademickich.

Podane liczby nieznacznie różniły się od danych w sprawozdaniach Uczelni o symbolach S-10⁸ i S-12⁹. Różnice te wynikały z odmiennych algorytmów wyliczania przeciętnej liczby nauczycieli akademickich w systemie POL-on i w sprawozdaniu, innej prezentacji niektórych danych¹⁰ oraz drobnych błędów systemowych wynikłych w czasie wprowadzania danych¹¹. Opis tych niezgodności Uniwersytet zawarł i wyjaśnił w komentarzach umieszczonych w systemie POL-on.

(dowody: akta kontroli str. 311-316, 356-486)

W 2017 r. nagrody Ministra za całokształt dorobku (za osiągnięcia organizacyjne) otrzymało dwóch nauczycieli akademickich w łącznej wysokości 70,0 tys. zł¹².

(dowód: akta kontroli str. 154)

1.2. Przyznana Uczelni dotacja na działalność dydaktyczną została wykorzystana w wysokości 290 911,0 tys. zł¹³, co stanowiło 97,3% tej dotacji. Według kosztów rodzajowych środki tej dotacji wydatkowano przede wszystkim na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od nich (50,6% dotacji¹⁴), koszty pośrednie wydziałowe (27,8% dotacji¹⁵) oraz koszty pośrednie ogólnowydziałowe (14,1%¹⁶).

Wyjaśniając przyczynę niewykorzystania dotacji w pełnej kwocie Rektor stwierdził, że zgodnie z art. 98 ust. 3 Psw niewykorzystana dotacja na zadania związane z kształceniem studentów pozostaje w dyspozycji Uczelni i stanowi przychód działalności dydaktycznej, a na dzień bilansowy zostaje ujęta w wyniku finansowym Uniwersytetu. Poinformował również, że niewykorzystaną część dotacji dydaktycznej Uczelnia przeznaczy w roku 2018 i w latach następnych na zakup środków trwałych i środków trwałych w budowie.

(dowody: akta kontroli str. 6-11, 41-154, 647-655)

1.3. Według stanu na dzień 30 listopada 2017 r. liczba studentów Uniwersytetu wyniosła 25 549 osób, z czego 19 915 studiowało na studiach stacjonarnych¹⁷, a 5 634 na studiach niestacjonarnych¹⁸, co było zgodne z art. 163 ust. 2 Psw.

⁷ Dostęp w dniu 27 stycznia 2017 r.: https://polon.nauka.gov.pl/polon/aktualnosci/-/blogs/przygotowanie-systemu-pol-on-do-podzialu-dotacji-dla-szkolnictwa-wyzszego?_33_redirect=https%3A%2F%2Fpolon.nauka.gov.pl%2Fpolon%2Faktualnosci%2F-%2Fblogs%3F33_advancedSearch%3Dfalse%2633_keywords%3D%2633_delta%3D5%2633_cur%3D5%2633_andOperator%3Dtrue.

⁸ Sprawozdanie o studiach wyższych według stanu w dniu 30 listopada 2016 r.

⁹ Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich, doktoratach oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, instytutach naukowych i badawczych według stanu w dniu 31 grudnia 2016 r.

¹⁰ W zakresie różnicy od jednej do trzech osób w liczbie doktorantów w działach 9, 13 i 8, w porównaniu do sprawozdania S-12.

¹¹ W zakresie niezgodności ilości studentów studiów stacjonarnych (o cztery osoby) i cudzoziemców (wzrost o dwie osoby) w porównaniu do sprawozdania S-10.

¹² Po 35,0 tys. zł każdy.

¹³ W tym 290 506,5 tys. zł z dotacji na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych oraz utrzymaniem uczelni (w tym na remonty) oraz 404,5 tys. zł z dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

¹⁴ 147 128,2 tys. zł.

¹⁵ 80 641,9 tys. zł.

¹⁶ 40 859,6 tys. zł.

¹⁷ Z czego 1 339 obcokrajowców.

¹⁸ Z czego 37 obcokrajowców.

W porównaniu do stanu na dzień 15 marca 2017 r. liczba studentów uległa zmniejszeniu łącznie o 97 studentów, w tym 129 studentów studiów niestacjonarnych oraz wzrosła o 32 studentów studiów stacjonarnych¹⁹. Natomiast w porównaniu do stanu na dzień 30 czerwca 2017 r. liczba studentów wzrosła o 3 516, w tym o 3 000 studentów studiów stacjonarnych oraz 516 studiów niestacjonarnych.

Liczba doktorantów, według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., wyniosła 1 406, w tym 1 243 na studiach stacjonarnych²⁰ oraz 163 na studiach niestacjonarnych.

W roku akademickim 2017/2018, 1 802 nauczycieli akademickich zaliczonych było do minimum kadrowego, a proporcje liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów na poszczególnych kierunkach studiów mieściły się w granicach określonych w § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów²¹.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.:

- przeciętna liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni wynosiła 1 898, w tym dla 1 889 z nich Uniwersytet był podstawowym miejscem pracy,
- Uczelnia zatrudniała 58 nauczycieli akademickich będących obcokrajowcami.

Natomiast według stanu na dzień 30 listopada 2017 r.:

- 6 388²² studentów oraz 172 uczestników studiów doktoranckich wносиło opłaty za kształcenie na studiach²³,
- ośmiu studentów po ostatnim roku studiów było bez egzaminu dyplomowego²⁴,
- Uczelnia przyznała następujące tytuły zawodowe i stopnie naukowe:
 - inżyniera – 29 absolwentom²⁵,
 - licencjata – 2 968 absolwentom²⁶,
 - magistra – 3 486 absolwentom²⁷,
 - doktora – 163 absolwentom.

(dowody: akta kontroli str. 294-330, 499-521, 524-654)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nauczycieli akademickich Uniwersytetu w 2017 r. wyniosło 6,7 tys. zł²⁸, natomiast liczone według grup pracowniczych, wymienionych w art. 108 Psw, wyniosło: pracownicy naukowo-dydaktyczni – 6,9 tys. zł, pracownicy dydaktyczni – 5,2 tys. zł, pracownicy naukowci – 6,4 tys. zł,

¹⁹ Stan na dzień 15 marca 2017 r.: 19 883 stacjonarnych i 5 763 niestacjonarnych, łącznie 25 646 studentów; według stanu na dzień 30 czerwca 2017 r.: 16 915 stacjonarnych i 5 118 niestacjonarnych, łącznie 22 033 studentów.

²⁰ W tym 46 obcokrajowców.

²¹ Dz. U. poz. 1596, ze zm.

²² W tym 5 634 na studiach stacjonarnych oraz 754 na studiach niestacjonarnych.

²³ Uczelnia w wyjaśnieniach z dnia 1 marca 2018 r. wskazała, że wobec braku możliwości technicznych ustalenia liczby studentów, w tym cudzoziemców, wnoszących opłaty za kształcenie na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich na dzień 31 grudnia 2017 r., podała dane na dzień 30 listopada 2017 r., zgodne z danymi przekazywanymi do GUS.

²⁴ Po jednym na kierunkach: Dziennikarstwo i komunikacja społeczna (stacjonarne), Filozofia (stacjonarne), Historia (stacjonarne), Komunikacja wizerunkowa (stacjonarne), Kulturoznawstwo (stacjonarne), Dyplomacja europejska (stacjonarne), Zarządzanie bezpieczeństwem państwa (niestacjonarne) i Pedagogika (niestacjonarne).

²⁵ Wszyscy studia stacjonarne.

²⁶ W tym 2 524 studia stacjonarne (84 obcokrajowców) i 444 studia niestacjonarne (dwóch obcokrajowców).

²⁷ W tym 2 363 studia stacjonarne (135 obcokrajowców) i 1 123 studia niestacjonarne.

²⁸ Obejmuje wynagrodzenie osobowe wypłacone w 2017 r. wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (tzw. „13”).

pozostali²⁹ – 6,0 tys. zł. Z kolei przeciętne miesięczne wynagrodzenie według grup stanowisk, wymienionych w art. 151 ust. 1 pkt 1 Psw, wyniosło w przypadku: profesorów – 9,7 tys. zł, adiunktów³⁰ – 6,1 tys. zł, pozostałych nauczycieli akademickich³¹ – 3,5 tys. zł, pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – 5,0 tys. zł.

(dowody: akta kontroli str. 214-215)

Zasady obliczania godzin dydaktycznych oraz ich wymiar zostały określone w uchwale Senatu Uczelni³² w sprawie zasad ustalenia zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiaru zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, powierzania prowadzenia zajęć dydaktycznych ponadwymiarowych oraz zasad obliczania i rozliczania godzin dydaktycznych w Uniwersytecie Wrocławskim. Roczne pensum dydaktyczne dla nauczycieli akademickich wynosiło odpowiednio: 210 godzin dla pracowników zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego; 240 godzin dla pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych; 270 godzin dla docentów; 360 godzin dla starszych wykładowców i wykładowców oraz 540 godzin obliczeniowych dla lektorów i instruktorów. Do wykonania pensum zaliczano, traktując 45 minut zajęć za godzinę dydaktyczną m.in. zajęcia dydaktyczne objęte planem studiów i wynikające z harmonogramów zajęć. W ww. uregulowaniach uwzględniono możliwość obniżenia pensum w przypadku powierzenia nauczycielowi akademickiemu wykonywania ważnych zadań lub realizowania przez nauczyciela akademickiego projektów badawczych lub innych zadań wymagających znacznego nakładu czasu pracy. Powyższy wymiar godzin dla poszczególnych grup pracowników ustalony przez Senat mieścił się w zakresie wymiaru pensum określonego w art. 130 ust. 3 Psw.

(dowody: akta kontroli str. 191-212)

Analiza 20 umów o pracę nauczycieli akademickich³³, zatrudnionych na stanowiskach: profesorów, adiunktów, asystentów, wykładowców i lektora (którym w roku 2017 r. wypłacono wynagrodzenia w kwocie 1 428,3 tys. zł³⁴) – wykazała, że wymiar pensum dydaktycznego wynikający ze stosunku pracy odpowiadał liczbie godzin ustalonych przez Senat dla poszczególnych stanowisk, a żaden z badanych nauczycieli akademickich nie korzystał z obniżenia pensum dydaktycznego. Uczelnia prowadziła dla każdej z badanych osób ewidencję wykorzystania czasu pracy przez nauczycieli akademickich. W roku 2017 w badanej próbie wystąpiło 16 przypadków pracy w wymiarze ponadwymiarowym³⁵, z czego w sześciu przypadkach złożono wymaganą pisemną zgodę nauczyciela akademickiego na

²⁹ Dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej.

³⁰ W grupie stanowisk: docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej.

³¹ W grupie stanowisk: asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej.

³² Uchwała 85/2013 z dnia 29 maja 2013 r., zmieniana uchwałami 62/2014 z dnia 28 maja 2014 r. i 94/2015 z dnia 24 czerwca 2015 r. oraz uchwała 87/2017 z dnia 28 czerwca 2017 r.

³³ Wybór próby został dokonany celowo i obejmowała ona: dwóch profesorów zwyczajnych, dwóch profesorów nadzwyczajnych z tytułem profesora, dwóch profesorów zwyczajnych bez tytułu, dwóch adiunktów z tytułem doktora habilitowanego, dwóch adiunktów z tytułem doktora, dwóch asystentów z tytułem doktora, dwóch asystentów z tytułem magistra, dwóch starszych wykładowców, trzech wykładowców oraz jednego lektora.

³⁴ Wynagrodzenia ustalono zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 2063).

³⁵ Od 6 godzin do 169 godzin.

powierzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym pensum³⁶. Ustalanie liczby godzin ponadwymiarowych do wyliczenia wynagrodzenia, dokonywane było zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami.

(dowody: akta kontroli str. 191-213)

1.4. W latach 2015-2017 Uniwersytet zanotował nieznaczny spadek przychodów z działalności operacyjnej, tj. o 0,2% (o 925 tys. zł³⁷). Jednocześnie przychody z podstawowej działalności operacyjnej wzrosły o 3,02% (o 14 195,6 tys. zł³⁸), a przychody ogółem z działalności dydaktycznej spadły o 0,12% (o 446,7 tys. zł³⁹). Natomiast przychody ogółem z działalności badawczej wzrosły o 18,48% (o 14 642,3 tys. zł⁴⁰). Należy także zwrócić uwagę, że udział dotacji z budżetu państwa w przychodach ogółem z działalności dydaktycznej Uczelni wzrósł z 75,6% w 2015 r. do 78,1% w 2017 r., natomiast dotacje na finansowanie działalności statutowej w przychodach ogółem z działalności badawczej mimo wartościowego wzrostu w tym okresie o 1 757,6 tys. zł, stanowiły odpowiednio: 24,7% (15 622,0 tys. zł) i 22,3% (17 379,6 tys. zł). W ww. okresie nastąpił wzrost kosztów działalności operacyjnej z 450 647,8 tys. zł do 461 897,9 tys. zł, w tym koszty działalności dydaktycznej finansowane z dotacji z budżetu państwa stanowiły odpowiednio 289 391,3 tys. zł i 304 708,0 tys. zł, a koszty działalności badawczej finansowane z dotacji budżetu państwa odpowiednio 15 622,0 tys. zł i 17 379,6 tys. zł. Za ten okres zysk Uniwersytetu wyniósł łącznie 43 668,1 tys. zł⁴¹.

W 2017 r. koszty kształcenia na studiach stacjonarnych wyniosły 307 992,9 tys. zł⁴², na studiach niestacjonarnych – 33 829,6 tys. zł⁴³, na studiach podyplomowych – 3 144,3 tys. zł, a koszty pozostałej działalności dydaktycznej łącznie – 34 563,7 tys. zł.

(dowody: akta kontroli str. 12-40)

Ewidencja księgowa Uczelni zapewniała rozliczenie kosztów według rodzajów działalności, z wyodrębnieniem kosztów finansowanych z dotacji budżetu państwa oraz z przychodów własnych, zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych⁴⁴ (dalej: „rozporządzenie w sprawie zasad gospodarki finansowej”). Koszty działalności dydaktycznej ewidencjonowano i rozliczano w podziale na koszty kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz koszty pozostałej działalności dydaktycznej, zgodnie z § 16 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zasad gospodarki finansowej.

(dowody: akta kontroli str. 188-189)

1.5. Plan rzeczowo-finansowy na rok 2017 został przyjęty uchwałą nr 91/2017 Senatu Uniwersytetu w dniu 28 czerwca 2017 r.⁴⁵. Plan ten został sporządzony zgodnie z postanowieniami rozporządzenia w sprawie zasad gospodarki finansowej. Został on przekazany Ministrowi, za pośrednictwem systemu POL-on, w dniu 10 lipca 2017 r., tj. w terminie wynikającym z art. 100 ust. 3 Psw.

³⁶ W pozostałych 10 przypadkach taka zgoda nie była wymagana, ponieważ wymiar godzin ponadnormatywnych nie przekroczył poziomu 25% pensum dla pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 50% pensum dla pracowników dydaktycznych.

³⁷ Z 472 415,3 tys. zł w 2015 r. do 471 490,3 tys. zł w 2017 r.

³⁸ Z 449 952,5 tys. zł w 2015 r. do 464 148,1 tys. zł w 2017 r.

³⁹ Z 386 625,1 tys. zł w 2015 r. do 386 178,4 tys. zł w 2017 r.

⁴⁰ Z 63 327,4 tys. zł w 2015 r. do 77 969,7 tys. zł w 2017 r.

⁴¹ Z czego 22 911,2 tys. zł w 2015 r.; 11 156,9 tys. zł w 2016 r. i 9 600,0 tys. zł w 2017 r.

⁴² Od 12 837,3 tys. zł na Wydziale Biotechnologii do 55 004,9 tys. zł na Wydziale Filologicznym.

⁴³ Od 73,1 tys. zł na Wydziale Chemii do 19 776,8 tys. zł na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii.

⁴⁴ Dz. U. poz. 1533.

⁴⁵ W sprawie planu rzeczowo-finansowego na rok 2017.

Sprawozdanie finansowe za rok 2016 Uczelnia przekazała Ministrowi w terminie wynikającym z art. 35 ust. 2 Psw.

W badanym okresie po uchwaleniu planu rzeczowo-finansowego Uczelnia otrzymała 14 decyzji Ministra dotyczących przyznania lub zmian w wielkości przyznanych wcześniej dotacji⁴⁶, a wynikające z nich zmiany do planu zostały wprowadzone do dnia 31 grudnia 2017 r. przez Rektora na podstawie upoważnienia wynikającego ze Statutu Uczelni⁴⁷. Według przekazanych przez Rektora informacji korekta planu zostanie dodatkowo jeszcze zatwierdzona przez Senat Uczelni⁴⁸, najpóźniej do dnia 30 czerwca 2018 r., poprzez podjęcie stosownej uchwały.

Według stanu na dzień 22 lutego 2018 r. nie stwierdzono, aby zrealizowane przez Uniwersytet wydatki były niezgodne z określonymi w planie po zmianach⁴⁹.

(dowody: akta kontroli str. 43-188, 647-654)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁴⁶ Decyzja DBF.WPM.630.5.2017.AP.2.15 z dnia 4 grudnia 2017 r., zwiększająca plan dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów o kwotę 232,3 tys. zł; decyzja DBF.WPM.633.68.2017.GW.18 z dnia 13 grudnia 2017 r., przyznająca stypendia za wybitne osiągnięcia studentom i doktorantom na łączną kwotę 245,0 tys. zł; decyzja DBF.WIS.644.133.2017.ER z dnia 27 czerwca 2017 r., przyznająca w 2017 r. dotację w kwocie 800,0 tys. zł na dofinansowanie inwestycji pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Szewskiej 49 we Wrocławiu”; decyzja DBF.WIS.644.156.2017.ER z dnia 21 sierpnia 2017 r., zwiększająca przyznaną kwotę na tę inwestycję z 800,0 tys. zł do 1 600,0 tys. zł; aneks nr 2 z dnia 13 listopada 2017 r. do umowy nr 1723 zawartej w dniu 24 lipca 2017 r., na udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Szewskiej 49 we Wrocławiu” zwiększający kwotę dotacji z 1 600,0 tys. zł do 2 100,0 tys. zł; aneks nr 1 do umowy nr 1711 zawartej w dniu 27 czerwca 2017 r. o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji pn. „Budowa nowej portierni wraz z dostosowaniem wejścia dla osób niepełnosprawnych w skrzydle południowym Gmachu Głównego Uniwersytetu Wrocławskiego przy pl. Uniwersyteckim 1 we Wrocławiu”, zmniejszający kwotę dotacji na rok 2017 z 971,1 tys. zł do 450,0 tys. zł; decyzja Nr 200101/E-344/SPUB/2017/1 z dnia 31 lipca 2017 r. przyznająca dotację podmiotową na 2017 r. w wysokości 120,0 tys. zł; decyzja Nr 200101/E-344/SPUB/2017/2 z dnia 31 lipca 2017 r. przyznająca dotację podmiotową na 2017 r. w wysokości 120,0 tys. zł; decyzja DN.WDS.5111.188.2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. zwiększająca dotację bazową na utrzymanie potencjału badawczego o 1 301,9 tys. zł; decyzja DN.WDS.5111.192.2017 z dnia 27 grudnia 2017 r. zwiększająca dotację bazową na utrzymanie potencjału badawczego o 264,8 tys. zł; decyzja DN.WDS.5111.188.2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. zwiększająca dotację bazową na utrzymanie potencjału badawczego o 2 460,5 tys. zł; decyzja DN.WDS.5111.192.2017 z dnia 27 grudnia 2017 r. zwiększająca dotację bazową na utrzymanie potencjału badawczego o 500,5 tys. zł; decyzje z dnia 15 listopada 2017 r. i z dnia 5 grudnia 2017 r. przyznające nagrody Ministra za osiągnięcia organizacyjne.

⁴⁷ Uchwała nr 32/2012 Senatu Uniwersytetu z dnia 25 kwietnia 2012 r. „Statut Uniwersytetu Wrocławskiego” (z późniejszymi zmianami) – § 74 upoważniający Rektora do dokonywania zmian w rocznym planie rzeczowo-finansowym w zakresie, o którym mowa w art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

⁴⁸ Zostanie ujęta jeszcze w druku „wykonanie planu rzeczowo-finansowego” w kolumnie „plan po zmianach na rok 2017” w uchwale zatwierdzającej sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego.

⁴⁹ Uczelnia nie dokonała jeszcze ostatecznego rozliczenia finansowego za 2017 r.

al

Q. & f

2. Dotacja na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów

Opis stanu
faktycznego

2.1. Uniwersytet w dniach 27 grudnia 2016 r. oraz 24 stycznia 2017 r.⁵⁰ przekazał Ministrowi niezbędne dane do wyliczenia dotacji z budżetu państwa na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów. Dane te obejmowały ustaloną w jednostce wysokość dochodu uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, wysokość świadczeń wypłacanych studentom i doktorantom według stanu na dzień 30 listopada 2016 r. oraz informację na temat stanu i wykorzystania funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Do przesłanej Ministrowi informacji Uczelnia załączyła kopie formularzy GUS: S-10, S-11⁵¹ i S-12.

Uniwersytet w roku 2017 początkowo otrzymał dotację z budżetu państwa na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w wysokości 29 078,9 tys. zł⁵², która została następnie zwiększona o kwotę 232,3 tys. zł, łącznie do 29 311,2 tys. zł⁵³. Natomiast stan funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów z dotacji budżetu państwa według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 8 363,2 tys. zł.

Przyznana Uczelni dotacja na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów została w 2017 r. wykorzystana na poziomie 97,5%⁵⁴. Jako przyczynę niewykorzystania dotacji w pełnej kwocie Rektor wskazał na: otrzymanie pod koniec roku dodatkowej nieprzewidzianej dotacji w kwocie 232,2 tys. zł oraz mniejszą liczbę studentów, którzy otrzymali stypendia socjalne, czego nie można było przewidzieć w chwili ustalania wysokości stypendiów.

Uniwersytet przeznaczył 58,6 tys. zł, stanowiące 0,2% dotacji, na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów oraz doktorantów, co było zgodne z art. 103 ust. 6 Psw.

Rektor w porozumieniu z Samorządem Studentów Uniwersytetu i Radą Doktorantów Uniwersytetu dokonał podziału tej dotacji, co było zgodne z art. 174 ust. 2 Psw.

(dowody: akta kontroli str. 6-11, 43-154, 159, 176, 293, 647-655)

2.2. Z funduszu pomocy materialnej w 2017 r. stypendia otrzymało 3 717 studentów oraz 315 doktorantów Uniwersytetu, z czego:

- 2 259 studentów i 53 doktorantów otrzymało stypendium socjalne na łączną kwotę 16 342,3 tys. zł⁵⁵,
- 301 studentów i 40 doktorantów otrzymało stypendium dla osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 1 188,7 tys. zł⁵⁶,
- 1 475 studentów i 242 doktorantów otrzymało stypendium dla najlepszych studentów na łączną kwotę 9 250,6 tys. zł⁵⁷.

⁵⁰ Komunikatem z dnia 27 stycznia 2017 r., zamieszczonym na stronie POL-on, Ministerstwo wydłużyło termin składania formularzy GUS do dnia 6 lutego 2017 r. Odmienna struktura niektórych danych zawartych w formularzu S-12 w systemie POL-on od struktury danych w tradycyjnym formularzu S-12 w GUS była według informacji złożonych przez Rektora powodem weryfikacji błędów i różnic, tak aby dane były zgodne w obu formularzach S-12. Spowodowało to było także przekazaniem sprawozdania do GUS w dniu 23 stycznia 2017 r., a w formie tradycyjnej do Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa następnego dnia, tj. 24 stycznia 2017 r.

⁵¹ Sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów.

⁵² Decyzja DBF.WPM.6302.4.2017.MZ.1.15 z dnia 30 marca 2017 r.

⁵³ Decyzja DBF.WPM.6302.5.2017.AP.2.15 z dnia 4 grudnia 2017 r.

⁵⁴ Wykorzystano kwotę 28 578,0 tys. zł.

⁵⁵ W tym 15 909,2 tys. zł studenci oraz 433,1 tys. zł doktoranci.

⁵⁶ W tym 1 037,5 tys. zł studenci oraz 151,2 tys. zł doktoranci.

⁵⁷ W tym 8 140,8 tys. zł studenci oraz 1 109,8 tys. zł doktoranci.

Ponadto, 107 studentów i 10 doktorantów otrzymało zapomogi na łączną kwotę 105,5 tys. zł⁵⁸, a 13 studentów i dwóch doktorantów stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia na łączną kwotę 245,0 tys. zł.

(dowody: akta kontroli str. 260-261, 487-498)

2.3. Na Uczelni obowiązywały: *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Wrocławskiego*⁵⁹ oraz *Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów Uniwersytetu Wrocławskiego*⁶⁰, zgodnie z którymi do zadań dziekanów poszczególnych wydziałów Uczelni należało rozpatrywanie wniosków o stypendia socjalne, stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Na wniosek wydziałowego organu samorządu uprawnienia do przyznawania pomocy materialnej przekazywane winny być odpowiednio komisjom wydziałowym.

W roku 2017 w Uniwersytecie nie działały komisje stypendialne. Stypendia socjalne i specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi przyznawali dziekani właściwych wydziałów, a stypendia dla najlepszych studentów Rektor.

(dowody: akta kontroli str. 216-273)

2.4. Badanie przyznawania stypendiów i zapomóg zgodnie z ustalonym regulaminem zostało przeprowadzone na próbie obejmującej 80 świadczeń⁶¹. Wykazało one, że wszystkie wnioski rozpatrzone zostały przez dziekanów właściwych wydziałów lub Rektora w oparciu o obowiązujące regulaminy. Do wniosków dołączono wszystkie wymagane dokumenty⁶², a przyznane świadczenia odpowiadały kwotom ustalonym dla poszczególnych form pomocy w danym roku akademickim. W przypadku studentów/doktorantów pobierających stypendium socjalne oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów/doktorantów, łączna miesięczna wartość świadczeń nie przekraczała 90% miesięcznego najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta, ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich⁶³, zgodnie z art. 184 ust. 6 Psw. Stypendia: socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz rektora dla najlepszych studentów, zostały przyznane w danym roku akademickim na okres 10 miesięcy, a zapomogi jeden raz w danym roku akademickim.

W badanym okresie stypendia rektora dla najlepszych studentów otrzymało średnio 5,77% studentów⁶⁴ i stanowiły 32,3%⁶⁵ środków przeznaczonych łącznie na

⁵⁸ W tym 97,4 tys. zł studenci oraz 8,1 tys. zł doktoranci.

⁵⁹ Zarządzenie Nr 56/2016 Rektora Uniwersytetu z dnia 31 maja 2016 r., zmienione zarządzeniem 63/2016 z dnia 13 czerwca 2016 r. oraz zarządzeniem 88/2016 z dnia 1 września 2016 r.

⁶⁰ Zarządzenie Nr 59/2016 Rektora Uniwersytetu z dnia 1 czerwca 2016 r., zmienione zarządzeniem 89/2016 z dnia 1 września 2016 r.

⁶¹ Próba została dokonana celowo i obejmowała: 20 stypendiów socjalnych, 20 stypendiów specjalnych dla osób niepełnosprawnych, 10 stypendiów rektora dla najlepszych studentów, 10 stypendiów rektora dla najlepszych doktorantów oraz 20 zapomóg.

⁶² W przypadku stypendium socjalnego dołączono m.in. dokumenty pozwalające na ustalenie wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta/doktoranta, a do wniosków o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

⁶³ Miesięczna minimalna stawka wynagrodzenia zasadniczego dla asystenta w badanym okresie. wynosiła 2 450 zł – rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za prace i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 2063).

⁶⁴ Najmniej – 0% na kierunkach: „Historia”, „Polski System Prawny”, „Kryminologia” i „Indywidualne Studia Międzyobszarowe”, a najwięcej – 10% na kierunkach: „Fizyka techniczna” i „Historia w przestrzeni publicznej”.

⁶⁵ Stypendia rektora dla najlepszych studentów – 8 140,8 tys. zł, stypendia socjalne – 15 909,2 tys. zł, stypendia socjalne dla studentów niepełnosprawnych – 1 037,5 tys. zł, zapomogi – 97,4 tys. zł.

stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi, co było zgodne z art. 174 ust. 4 Psw.

(dowody: akta kontroli str. 216-292)

2.5. Uczelnia w 2017 r. otrzymała 195,0 tys. zł dla 13 studentów na wypłaty stypendiów Ministra za wybitne osiągnięcia naukowe. We wszystkich przypadkach wnioski o przyznanie stypendiów, przedłożone przez studentów, zostały przedstawione i pozytywnie zaopiniowane przez właściwe rady wydziałów oraz przekazane w terminie wynikającym z § 6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawane studentom⁶⁶. Wypłaty stypendiów dokonano w dniu 21 grudnia 2017 r., co było zgodne z § 9 ww. rozporządzenia⁶⁷.

(dowody: akta kontroli str. 278-279)

2.6. Uniwersytet w 2017 r. otrzymał 50,0 tys. zł dla dwóch doktorantów na wypłaty stypendiów Ministra za wybitne osiągnięcia naukowe. W obu przypadkach wnioski o przyznanie stypendiów, przedłożone przez doktorantów, zostały przedstawione i pozytywnie zaopiniowane przez właściwe rady wydziałów oraz przekazane w terminie wynikającym z § 6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawane doktorantom⁶⁸. Wypłaty stypendiów dokonano w dniu 21 grudnia 2017 r., co było zgodne z § 9 cytowanego wyżej rozporządzenia⁶⁹.

(dowody: akta kontroli str. 278-279)

2.7. Uczelnia w 2017 r., zgodnie z art. 94 ust. 2 Psw, wydatkowała 1 632,2 tys. zł (5,5% całości dotacji) na remonty domów studenckich.

(dowód: akta kontroli str. 293)

2.8. Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Uczelnia nie wykorzystwała 733,2 tys. zł ze środków pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Środki te, zgodnie z art. 103 ust. 7 Psw, przechodzą na rok 2018 do wykorzystania na wypłatę stypendiów i zapomóg, remonty domów oraz stołówek studenckich.

(dowód: akta kontroli str. 655)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Uczelnia w miesiącu listopadzie 2017 r. wypłaciła stypendia⁷⁰ łącznie za ten miesiąc oraz październik 2017 r., co było niezgodne z art. 184 ust. 3 Psw, nakazującym comiesięczną wypłatę tych świadczeń. Według wyjaśnień złożonych przez Rektora spowodowane to było, dokonaną w lipcu i sierpniu 2017 r., zmianą przepisów dotyczących wyliczania dochodu będącego podstawą do ustalenia podstawy do uzyskania stypendium⁷¹ oraz z wynikających z tych zmian modyfikacji systemu informatycznego USOS, który jest udostępniany studentom i doktorantom, aby mogli

⁶⁶ Dz. U. poz. 1050.

⁶⁷ Środki zaksięgowano na koncie Uczelni w dniu 19 grudnia 2017 r.

⁶⁸ Dz. U. poz. 1051.

⁶⁹ Środki zaksięgowano na koncie Uczelni w dniu 19 grudnia 2017 r.

⁷⁰ Socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz Rektora dla najlepszych studentów/doktorantów.

⁷¹ Ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodziny – (Dz. U. poz. 1428), która wprowadziła zmiany w zakresie obliczania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Zmiany wynikające z obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie wysokości dochodu za rok 2016 z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (MP z dnia 1 sierpnia 2017 r., poz. 766).

składać elektroniczne wnioski o pomoc materialną⁷². Skutkowało to, zdaniem Rektora, koniecznością wydłużenia terminu składania przez zainteresowanych wniosków o stypendia socjalne do dnia 27 października 2017 r., a w konsekwencji wypłatą stypendiów dopiero w listopadzie 2017 r.⁷³. NIK wskazuje, że mimo przedstawionych okoliczności doszło jednakże do niezgodnego z przywołanym przepisem niezachowania comiesięcznego cyklu wypłaty stypendiów.

(dowody: akta kontroli str. 216-292, 647-654)

IV. Wniosek

Wniosek
pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷⁴ (dalej: „ustawa o NIK”), wnosi o podjęcie działań organizacyjnych mających na celu zapewnienie comiesięcznego wypłacania stypendiów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

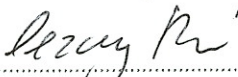
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 12 marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

p.o. Dyrektor
Radosław Kujawiński

Kontroler:
Cezary Mazik
Specjalista kontroli państwowej

podpis

podpis

⁷² Zmiany w systemie USOS były dokonywane w sierpniu 2017 r. przez Międzyuniwersyteckie Centrum Informatyzacji w Warszawie. Jednak zdaniem Uczelni jeszcze we wrześniu 2017 r. system wymagał wielu poprawek. Po otrzymaniu kolejnej już stabilnej wersji systemu, Dział Informatycznych Systemów Obsługi Studiów Uniwersytetu, wprowadził niezwłocznie zmiany lokalne wynikające z wewnętrznych aktów prawnych i od 20 września 2017 r. system został udostępniony studentom i doktorantom.

⁷³ Poinformował o tym studentów i doktorantów Prorektor ds. Studenckich pismami DSS.5400.11.2017.BS z dnia 1 września 2017 r. oraz DSS.4150.7.2017.BS z dnia 1 września 2017 r.

⁷⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

